

Zápis ze setkání týkajícího se ochrany přírody a podmínek provozování horolezectví v oblasti Labských pískovců

Datum a místo konání: 22.6. 2010, Děčín, sídlo Správy CHKO Labské pískovce

Účastníci jednání:

Správa CHKO Labské pískovce - V. Kopecký, K. Stein, J. Tutková

Národní park České Švýcarsko – J. Holešinská, V. Sojka

ČHS – Z. Hrubý, B. Valentová, J. Pleticha

Národní park Saské Švýcarsko – A. Knaak

SBB horolezecká sekce – L. Trojok

překladatel - A. Votápek

Cílem setkání, které iniciovala správa CHKO Labské pískovce, bylo vzájemně se informovat o podmínkách a tradicích lezení a o přístupu ochrany přírody k lezení v Labských pískovcích, na české i německé straně hranic.

V. Kopecký v úvodu informoval o vzniku NPR Kaňon Labe, o záměru upřesnit bližší ochranné podmínky PP Tiské stěny, a v těchto souvislostech o zájmu správy CHKO seznámit se s tím, jak je problematika horolezectví řešena v jiných částech Labských pískovců.

Dále informoval zástupce NP Saské Švýcarsko a SBB, že v současnosti je lezení v NPR Kaňon Labe ze zákona zakázáno. Obnovení možnosti lezení na základě žádosti ČHS se předpokládá zhruba v polovině července, s tím, že lezení bude povoleno pouze na vyhrazených místech a za předem stanovených podmínek, které byly mezi ČHS a správou CHKO předjednány.

K. Stein doplnil, že problematiku horolezectví nebylo v oblasti Labských pískovců z hlediska ochrany přírody možno v minulosti dostatečně řešit. Změny v přístupu přinesla až nová právní úprava ochrany přírody na začátku 90. let a také nové trendy v horolezectví (nárůst lezení na masívy), na které je nutno reagovat.

Z. Hrubý kritizoval současnou právní úpravu ochrany přírody, která je postavena na apriorních zákazech, a poděkoval správě CHKO za vstřícný přístup k řešení horolezectví v NPR Kaňon Labe. Vyjádřil nesouhlas s tvrzením o masovém rozvoji horolezectví a upozornil, že nárůst lezecké aktivity se týká umělých stěn, zatímco ve skalních oblastech, zejména pískovcových, počet lezců spíše klesá (možnost jezdit do zahraničí, nebezpečí spojené s lezením na pískovcích).

L. Trojok potvrdil poznatky ČHS o poklesu počtu lezců v pískovcových oblastech, který se projevuje i v Sasku, a upozornil, že lezci, kteří lezou především na umělých stěnách, přinášejí do skal některé problémy.

A. Knaak informoval o podmínkách provozování horolezectví v NP Saské Švýcarsko:

- Pravidla lezení jsou podle zákona stejná pro NP i pro CHKO.
- Lezení je povoleno celoročně, s výjimkou období hnízdění.
- Lezení je povoleno jen na suchých skalách, ale podešťový limit není stanoven, protože vždy je třeba posuzovat konkrétní, aktuální situaci; dodržování této podmínky je zodpovědností lezců.

- Lezení je povoleno pouze na věže. Tato podmínka je nyní zakotvena v právních předpisech upravujících lezení v chráněných územích, ale původně pochází z pravidel, která si stanovili lezci. K této informaci

Z. Hrubý doplnil, že lezení pouze na věže je v Sasku dáno tradicí a také lezeckými terény, které ve srovnání s Labskými pískovci na české straně nabízí více samostatných věží. Dále vyjádřil spolu s ostatními souhlas s přístupem, kdy nejsou stanoveny podešťové limity, ale je na lezcích, aby se chovali zodpovědně a uměli vyhodnotit aktuální situaci.

A. Knaak dále informoval, že před deseti lety byla v NP Saské Švýcarsko provedena revize lezeckých objektů a následně byla realizována některá omezení, která zasahují lezecké terény (celkem cca 750 věží) z cca deseti procent. Omezení jsou především časová (hnízdění, cca 5 % omezení), dalších cca 5 % představují dílčí zákazy týkající se přístupových cest ke skalám nebo zavření některých cest na věže. Současně zdůraznil nutnost neustálé komunikace s lezci a přizpůsobování pravidel vývoji. Současným problémem jsou z pohledu NP SŠ mladí lezci, kteří chtějí lézt na dosud nepovolené věže.

V. Sojka poskytl informace o provozování horolezectví v NP České Švýcarsko. Upozornil, že často přísný přístup ochrany přírody k horolezcům je dán tím, že lezci, na rozdíl např. od turistů, proniknou i do míst, kam se běžný turista nevydá, a mohou přitom způsobit škody. Připomněl, že při vzniku NP České Švýcarsko byl zvažován úplný zákaz horolezectví, ale tento restriktivní přístup nebyl realizován. Nyní zde platí jen některá, zejména časová omezení z důvodu hnízdění, s tím, že stejný přístup bude realizován i v NPR Kaňon Labe. Uvedl, že správa NP má zájem omezovat terény pro horolezectví co nejméně, neboť rozsáhlé zákazy by způsobily zvýšení tlaku na jiná území. Konstatoval, že za dobu existence NP nebyly s lezci žádné větší problémy.

L. Trojok uvedl, že v německé části Labských pískovců nejsou problémy s dodržováním pravidel a případných uzavírek, pokud jsou tato omezení dobře zdůvodněna. Z. Hrubý potvrdil stejnou zkušenost na české straně a zdůraznil, že případné uzavírky je nutno jasně vymezit a vysvětlit. Zdůraznil, že tyto záležitosti je nutno řešit na lokální úrovni.

V. Sojka upozornil, že v budoucnu nelze vyloučit uzavření některých věží z důvodu skalního řízení nebo z důvodu ochrany vzácných geologických útvarů. J. Pleticha informoval, že právě z důvodu ochrany geologických útvarů na vrcholech věží byl v Labském údolí navržen zákaz přeskoků z masivů na věže. Také potvrdil spolupráci s orgány ochrany přírody při označování hnízd, o kterou projevil zájem V. Sojka.

L. Trojok informoval, že dělání prvovýstupů v Sasku není věcí ochrany přírody, ale lezců, kteří si sami stanovují pravidla. Upozornil ale, že možnosti vytváření nových cest na německé straně Labských pískovců se již blíží limitu, zatímco velký potenciál představuje Labské údolí.

J. Holešínská uvedla, že podle Návštěvního řádu NP České Švýcarsko má prvovýstupy povolovat správa NP, ale protože tento přístup není praktický, existuje dohoda, že se k prvovýstupům vyjadřuje nejprve oblastní vrcholová komise.

Účastníci setkání krátce diskutovali problém, že přísná omezení v jedné oblasti vedou k tomu, že lezci se soustřeďují do oblasti jiné, kde jsou omezení menší, což následně vede k jejímu

většímu zatížení. Používání magnézia, které k těmto omezením patří, nebylo blíže diskutováno.

Na závěr setkání V. Kopecký zdůraznil nezbytnost spolupráce a komunikace mezi lezci na straně jedné a ochranou přírody na straně druhé, poděkoval všem za účast a vyjádřil naději, že obdobná setkání budou následovat.